

רעיונות מקוריים לדרשות שבועיות לשלוחים

יצא לאור בתאריך:
ג' מנחם אב תשע"ג

פרשה:
פרשת דברים

כותרת:
בדרום קוריאנה לומדים תלמוד...

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד

פרשת דברים

בדרום קוריאנה לומדים תלמוד...

בשנת 1972 יצחק רבין כיהן כשגריר ישראל בווינגטון. באותה שנה הרבי חגג את יובל השבעים שלו, ויצחק רבין בא להביא את ברכת ממשלת ישראל לרבי לרגל יום הולדתו. במהלך הפגישה, שאל אותו הרבי האם הוא חש בודד בהיותו בווינגטון. רבין – יש לזכור – היה היהודי היחיד בין למעלה ממאה ועשרים שגרירים של מדינות זרות שהיו שם. הרבי המשיך וציטט מנבואת בלעם, הנביא היחיד של אומות העולם, שבתור אדם מן החוץ הגדיר ואמר שעם ישראל הוא "עם לבדד ישכון" (במדבר כג, ט). בלעם הגדיר את המציאות כפי שהוא ראה אותה, שעם ישראל הוא תמיד לבד ושונה מכולם. הרבי המשיך והעלה שאלה באוזני רבין, האם הבדידות הנצחית הזאת שמאפיינת את עם ישראל באה מרצון או מאונס. האם עם ישראל בחר בבדידות הזאת או שמא זוהי מציאות שאומות העולם הכתיבו ביוזמתם. הרבי ביאר שלמעשה שני הדברים נכונים. מצד אחד עם ישראל בוחר להיות בודד, אנו בעצמנו בוחרים להתבדל באמצעות צורת חיים שונה וייחודית; יש לנו את התורה, וכמו כן אנחנו מתפללים בצורה שונה, חוגגים את החגים שלנו בצורה ייחודית, ולמעשה כל צורת החיים שלנו שונה ומתבדלת. זוהי הסיבה שהצלחנו להחזיק מעמד בתור עם במשך שלושת אלפים שנה. יחד עם זאת, חלק מהבדידות שלנו נבעה בגלל אנטישמיות. ישנן אומות רבות סביבנו ששונאות אותנו ובכך מחדדות את השוני שבין עם ישראל ושאר אומות העולם (מתוך הסרט 'אמונה ובטחון' חלק ג). בתשעה באב אנחנו עומדים לקרוא את מגילת איכה. הנביא ירמיהו פותח את המגילה במילים "איכה ישבה בדד העיר רבתי עם". הנביא מקונן על כך שירושלים נותרה בודדה וגלמודה ועם ישראל הוא עם בודד. כך פותחים את הקינות של תשעה באב, ומזה אנו למדים שבדידות זהו דבר שמקוננים ומתאבלים עליו. יחד עם זאת, אנחנו מוצאים בחומש דברים שמשא רבינו לפני פטירתו בירך את שנים-עשר השבטים והוא אומר: "וישכון ישראל בטח בדד עין יעקב" (דברים לג, כח).

הרי לנו שהשיבה בדד נדרשת גם לשבח והיא גם בבחינת ברכה ואיחול שמה רבינו מאחל לעם ישראל (ראה 'התוועדויות' תשמ"ח כרך א עמ' 210).

נשאלת השאלה, להיות בודד – זוהי ברכה או קינה? התשובה היא: תלוי מהו הגורם לבדידות. יש אדם שהוא בודד וגלמוד כי אין לו חברים ואין לו משפחה. בדידות כזאת היא נגד רצונו של האדם ובעל כרחו, זוהי בדידות שנכפתה עליו, וזוהי הבדידות שעליה מקונן ירמיהו הנביא "איכה ישבה בדד".

לעומת זאת, ישנה בדידות שאותה אדם בוחר מרצונו הטוב. הוא מעוניין להתעמק במשהו והוא רוצה מעט זמן לעצמו. הוא מבקש אפוא מהסובבים אותו לעזוב אותו לנפשו, והבדידות הזאת היא יתרון, ולזה כיוון משה רבינו כאשר בירך את עם ישראל ואמר "בטח בדד עין יעקב".

אבל כפי שאומר הרבי, ברצוננו או שלא ברצוננו, המציאות היא שאנחנו עם לבדד ישכון. ונשאלת השאלה, מדוע הקב"ה עשה זאת? מדוע הוא בודד את עם ישראל מכל האומות? ואולי יש לומר, כאשר אדם הוא בודד ושונה – הכל שמים לב אליו. כאשר היחיד הוא כמו כולם הרי שלא שמים לב לקיומו, דווקא השונה והמוזר מושך הרבה תשומת לב והוא מתבלט על פני כולם.

הקב"ה רצה שעם ישראל יהיה "אור לגויים" (ישעי' מט, ו). אילו עם ישראל היה חלק ממשפחת העמים אף אחד לא היה שם לב לקיומו, דווקא השונות וה'מוזרות' שלנו – היא זו שמביאה את תשומת הלב הבינלאומית שאנחנו זוכים לה.

שגריר דרום קוריאה בישראל. סיפר שכמעט בכל בית בדרום-קוריאה יש עותק של ספרי התלמוד. אמהות בדרום קוריאה קוראות לילדיהן מתוך התלמוד. בארץ ישראל לאו דוקא שיש גמרא בכל בית, וישנם ילדים רבים שלא שמעו מעולם על התלמוד, אבל בדרום-קוריאה כמעט כל ילד שמע על התלמוד.

השגריר המשיך והסביר שתושבי דרום קוריאה היו מאד סקרנים לגבי ההישגים הגבוהים של היהודים. אחוז גבוה של יהודים הם זוכי פרס נובל בכל התחומים והשטחים: ספרות, מדע, רפואה, כלכלה וכו'. הם ניסו אפוא להבין מהו סוד הצלחתו של העם היהודי וכיצד הוא מגיע להישגים כה מרשימים.

הם הגיעו למסקנה שהיהודים הם חכמים בזכות אלפי שנות לימוד בספר התלמוד. ילדים מגיל צעיר הוגים בגמרא. לכן הם תרגמו את התלמוד לשפתם והם מאמינים שאם הם ינחילו את ספר התלמוד לילדיהם – גם הם יהיו גאונים...

השגריר הוסיף וסיפר בנימה אישית, שגם הוא עצמו מחזיק בשני עותקים של התלמוד, כשעותק אחד קיבל במתנה מאשתו. מי יכול להאמין לדבר כזה? כאן כשהאשה רוצה להעניק

מתנה לבעלה היא קונה לו כלב, אבל בדרום-קוריאה האשה רוכשת לו ספר תלמוד. אבל הנקודה היותר מעניינת היא שאת העותק השני רכשה לו חמותו. יש מנהג יהודי שהחותן רוכש עבור חתנו ש"ס לכבוד החתונה. אבל בדרום-קוריאה הרחיקו לכת, שם לא השווער קונה את הש"ס, אלא השוויגער... אם עד עצם היום הזה ההורים של אשתך לא קנו עבורך את כרכי התלמוד, אז תגיד להם שבדרום-קוריאה כבר אימצו את המנהג הזה ובוודאי גם אתה ראוי למתנה הזאת. אם לא השוויגער, לפחות אשתך תקנה לך את הש"ס...

פרוייקט בחסות "משרד השלוחים"

הדברים על אחריות הכותב בלבד